

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla Gminy Białowieża za rok 2020.

1.1 PODSTAWA PRAWNA I CEL SPORZĄDZENIA.

Podstawą prawną niniejszej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białowieża jest zapis art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), nakładający na gminy obowiązek sporządzania tego typu opracowania corocznie, do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Zgodnie z powyższym przepisem, podmiotowe opracowanie winno w szczególności objąć:

- analizę możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- analizę potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- analizę kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1.2 Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.)
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10 ze zm.)

1.3. Okres objęty analizą.

Analiza stanu gospodarki odpadami obejmuje rok 2020. Zgodnie z art. 9tb ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, niniejsze opracowanie podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Białowieża.

2.1. LICZBA MIESZKAŃCÓW NA TLE MASY WYTWORZONYCH ODPADÓW.

Na potrzeby niniejszej analizy przez liczbę mieszkańców Gminy Białowieża rozumie się liczbę osób zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy. W 2020 r. wyniosła ona 2017 osób, natomiast liczba mieszkańców wynikająca z przedłożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w analizowanym roku wyniosła 1585 osoby.

3.1. ORGANIZACJA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W ROKU 2020.

Główne elementy systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Białowieża w roku 2020:

- Rodzaj nieruchomości objętych systemem: nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne (W związku z wejściem w życie Uchwały Nr V/23/15 Rady Gminy Białowieża z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 4 marca 2015r. poz. 640).

- Sposób gromadzenia odpadów komunalnych przez właścicieli:

- Selektywny,
- Zmieszany,

Dodatkowo odbiór odpadów komunalnych wspomagany był przez tzw. PSZOK (punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów)- zlokalizowany na ul. Paczoskiego (stara oczyszczalnia) czynny 1 raz w tygodniu- środę. PSZOK przyjmuje odpady zebrane selektywnie: GRUZ BUDOWLANY, MATERIAŁY IZOLACYJNE, ZUŻYTE OPONY, ZUŻYTE BATERIE, PRZETERMINOWANE LEKI, CHEMIKALIA, ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY, PLASTYK, METALE I OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE, PAPIER I TEKSTURĘ ORAZ SZKŁO.

2. Wybór podmiotu świadczącego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Białowieża- w wyniku postępowania przetargowego w drodze przetargu nieograniczonego w dniu 28.12.2018 r. zawarto umowę z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce przy ul. Łowczej 4 na okres 2 lat.

3. Ilość odebranych odpadów od mieszkańców Gminy Białowieża na podstawie umów z Gmina oraz na podstawie indywidualnych umów.

UMOWY Z GMINĄ		UMOWY INDYWIDUALNE	
Kod odpadu	Masa (Mg)	Kod odpadu	Masa (Mg)
150106	54,1	150106	8,48
150107	63,3	150107	10,52
160103	6,48	160103	0,52
170101	2,64	170101	7,5
170604	0,0	170107	36,98
170107	2,0	170380	0,38
170904	46,86	170604	0,28
200101	11,7	020103	0,06
200102	0,0	170904	14,96
200134	0,0	200101	2,68
200135*	8,048	200102	0,0
200136	1,572	200108	0,56
200139 (zanieczyszcz.)	0,0	200111	0,0
200199	30,92	200199	0,64
200201	1,14	200201	1,92
200301	247,6	200203	0,96
200307	43,0	200301	339,88
ŁĄCZNIE:	519,36	200307	2,28
		ŁĄCZNIE:	428,6

Analiza treści tabeli wskazuje, że największa masa odpadów dotyczy kodu 20 03 01- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, które stanowią 47.7 % w przypadku umów zawartych z Gminą, i 79% w przypadku umów indywidualnych.

4. Ilość odebranych odpadów z PSZOK (Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów) w 2020r.

Kod odpadu	Masa (Mg)
200135*	7,54
200307	24,22
170904	40,94
200101	2,94
150106	3,3
150107	2,14
160103	2,82
SUMA:	83,9

Łączna masa wszystkich kodów odpadów wynosi 83,9 Mg. Zestawione dane pokazują, że największą ilość odpadów odebranych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów stanowią odpady o kodzie 17 09 04- Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 oraz 20 03 07- Odpady

wielkogabarytowe. Łączna masa odpadów odebranych z PSZOK stanowi ok. 16 % odpadów odebranych na podstawie umowy z Urzędem Gminy .

4.1. KOSZTY PONIESIONE PRZEZ GMINĘ BIAŁOWIEŻA W ZWIĄZKU Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI.

Koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem wytworzonych odpadów komunalnych w roku 2020 pokrywane były z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy poprzez złożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określają jej wysokość (w zależności od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość i ilości pojemników zadeklarowanych przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych) .

Należy zaznaczyć, że zgodnie z zapisem art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące działania związane z:

- Odbieraniem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- Tworzeniem i utrzymaniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- Obsługą administracyjną systemu,
- Edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

2. Na terenie Gminy Białowieża obowiązuje metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osoby zamieszkałej w gospodarstwie domowym. Stawki opłat wynoszą:

Rodzaj zbiórki	2020
Zbierane w sposób selektywny	15 zł
Zbierane w sposób zmieszany	45 zł

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości w części zamieszkałej i w części niezamieszkałej (agroturystyka) uzależnione są od sposobu zbiórki odpadów oraz wielkości pojemnika:

Rodzaj zbiórki	Wielkość pojemnika	2020
Zbierane w sposób selektywny	120 l	5,91 zł
	240 l	11,82 zł
	1100 l	54,17zł
	Worek 120 l	10 zł
Zbierane w sposób zmieszany	120 l	17,73 zł
	240 l	35,46 zł
	1100 l	162,51 zł
	Worek 120 l	30 zł

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020 należało uiszczać w terminach:

- I kwartał- do 15 marca
- II kwartał- do 15 maja
- III kwartał- do 15 września
- IV kwartał- do 15 listopada

3. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a w imieniu których gmina powinna podjąć działania w postaci wydania decyzji określającej obowiązek uiszczenia opłaty za odebranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

W związku z objęciem systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zarówno nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, zorganizowanie przez gminę odbioru odpadów- w przypadkach o których mowa w art. 6 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku- nie miało zastosowania. Nie stwierdzono również konieczności zorganizowania przez Gminę opróżniania zbiorników bezodpływowych w oparciu o w/w przepisy.

4. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2020 r.:

wpływy	wydatki	zaległości
229 959,06 zł	348 000 zł	22 977,94zł

5.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNO- EDUKACYJNE PROWADZONE W ROKU 2020 PRZEZ GMINĘ BIAŁOWIEŻA.

Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie związanym min. Z właściwym sposobem postępowania z odpadami komunalnymi, jest zadaniem własnym gminy zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

W ramach edukacji zostały przygotowane ulotki udostępnione dla mieszkańców w jaki sposób segregować poprawnie śmieci. Na stronie internetowej Gminy znajdują się wytyczne w jaki sposób segregować śmieci, oraz w jakiego koloru worki je zbierać. W związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie całego kraju nie odbyły się akcje edukacyjne.

6.1. PODSUMOWANIE.

Dokonując analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi Gminy Białowieża w roku 2020 należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że największą ilość odpadów z całego strumienia odpadów komunalnych stanowią odpady zmieszane, mimo powszechnego obowiązku selektywnej zbiórki.

Pod kontem finansowym szczególną uwagę należy zwrócić na wskazany deficyt w opłacie za odpady komunalne, w skutek czego wpływy z racji opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niższe, niż wydatki ponoszone z budżetu Gminy na ten cel, dodatkowym obciążeniem są zaległości w w. w. opłatach, co daje

realny deficyt równy prawie 118 000 zł. Tego typu fundusze można by było przeznaczyć na jeszcze większy rozwój edukacji wśród mieszkańców gminy, co zdecydowanie przyczyniło by się do zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych i zwiększyło prawidłowość selekcji. Poza tym, należy zauważyć, że powstały deficyt musi być pokrywany z innych źródeł, co w ogólnym rozrachunku zmniejsza możliwości finansowe dla rozwoju gminy.